

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

गुण : १००

सूचना : (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(३) उजवीकडील अंक उपप्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

१. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे सोडवा.
- (अ) १८५७ च्या उठावाच्या राजकीय आणि आर्थिक कारणांची चर्चा करा. १०
- (ब) भारतात राजकीय जाणीव निर्माण करण्यात प्रांतीय सभांच्या योगदानाचे मुल्यमापन करा. १०
- (क) भारतीय राष्ट्रीय सभेच्या स्थापनेच्या माहिती द्या. १०
२. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे सोडवा.
- (अ) भारतीय राष्ट्रीय चळवळीतील मवाळाच्या कामगिरीचे अवलोकन करा. १०
- (ब) जहाल वाद्यांच्या राष्ट्रीय चळवळीतील सर्वसमावेशक पध्दतीचे स्पष्टीकरण द्या. १०
- (क) देशभक्ती जागृत करण्यात बंगालमधील मुख्य क्रांतीकारक नेत्यांच्या योगदानाचे मुल्यमापन करा. १०
३. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे सोडवा.
- (अ) असहकार चळवळीवर निबंध लिहा. १०
- (ब) भारतीय स्वातंत्र्य लढ्यातील सविनय कायदेभंग चळवळीचे महत्व तपासा. १०
- (क) चलेजाव चळवळीतील घटनाक्रमाचा मागोवा द्या. १०
४. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे सोडवा.
- (अ) १९३५ च्या कायद्याच्या महत्वाचे वर्णन करा. १०
- (ब) त्रिमंत्री योजनेची ठळक वैशिष्ट्ये समूह करा. १०
- (क) भारताच्या फाळणीवर भाष्य करा. १०
५. टिपा लिहा (कोणत्याही दोन)
- (अ) १८५७ च्या उठावाचे परिणाम. १०
- (ब) महाराष्ट्रातील क्रांतिकारक. १०
- (क) मीठाचे सत्याग्रह. १०
- (ड) भारतीय स्वातंत्र्याचा कायदा. १०

दहदहदह

- NB : (1) All questions are **compulsory**.
 (2) All questions carry **equal** marks.
 (3) **Figures** to the **right** indicate marks to the **sub-questions**

1. Answer **any two** of the following :
 - (a) Discuss the political and economic causes of the Revolt of 1857. **10**
 - (b) Assess the role played by various provincial associations in creating political consciousness in India. **10**
 - (c) Give an account of the establishment of Indian National Congress. **10**

2. Answer **any two** of the following :
 - (a) Review the achievements of the Moderates in the Indian National Movement. **10**
 - (b) Explain the methods adopted by the Extremists to involve mass participation in the freedom struggle. **10**
 - (c) Evaluate the contribution of main revolutionary leaders in arousing the spirit of patriotism in Bengal. **10**

3. Answer **any two** of the following :
 - (a) Write an essay on Non cooperation Movement. **10**
 - (b) Examine the significance of Civil Disobedience Movement in India's freedom struggle. **10**
 - (c) Trace the chain of events leading to the Quit India Movement. **10**

4. Answer **any two** of the following :
 - (a) Describe the significance of the Government of India Act 1935. **10**
 - (b) Mention the salient features of the Cabinet Mission Plan. **10**
 - (c) Comment on the Partition of India. **10**

5. Write short notes on (**Any two**)
 - (a) Effects of the Revolt of 1857. **10**
 - (b) Revolutionaries in Maharashtra. **10**
 - (c) Salt Satyagraha. **10**
 - (d) Indian Independence Act. **10**

[TURN OVER